

Scenariusz

Temat (dziedzina/tytuł)	Mechanika płynów - Prawo Torricellego,
Długość filmu	3:28
Cele główne	Szybkość przepływu cieczy.
Cele szczegółowe	
Struktura i opis eksperymentów:	
1. Wstęp	Opis: Demonstracja opisu prędkości wypływu cieczy, rzut poziomy, równanie Bernoulliego.
2. Temat główny	Opis: Wyjaśnienie pojęć: prędkość wypływu, ciśnienie atmosferyczne, zasada zachowania energii przepływającej cieczy.
Część 1	
Eksperyment 1 (0:39) (0:52) (1:05)	Sprzęt: Plastikowa butelka, duża miska, stojak lub cokół, linijka, woda, barwnik. Opis: W plastikowej butelce wykonamy okrągły otwór o średnicy 1-2 mm. Umieszczamy butelkę na stojaku nad miską spustową. Wlewamy wodę do butelki. Otwieramy otwór w butelce. Poziom wody w butelce stopniowo spada, co zmniejsza prędkości wypływu cieczy, czyli początkowej prędkości wody wypływającej z otworu w butelce. Obserwujemy, że woda wpływa do miski stopniowo na coraz mniejszą odległość. W plastikowej butelce wykonamy dwa okrągłe otwory o średnicy około 1,5 mm, tak aby znajdowały się na jednej pionowej linii. Jeden otwór będzie mniej więcej w połowie wysokości butelki, a drugi na wysokości dwóch trzecich wysokości butelki. Tak więc otwory będą oddalone od siebie o około 5 cm. Napełniamy butelkę wodą po brzegi.
Eksperyment 2 (1:44) (1:58)	Otwieramy otwory na butelce. Woda wypływająca z górnego otworu ma mniejszą prędkość wypływu (prędkość początkowa rzutu poziomego). Woda wypływająca z dolnego otworu ma większą prędkość przepływu niż woda wypływająca z wyższego otworu. Wraz ze spadkiem poziomu cieczy w butelce zmienia się również prędkości wypływu z obu otworów, tj. odległość, na jaką wypływa strumień wody w zależności od wysokości poziomu cieczy w butelce. Pytania: Dlaczego zmienia się prędkość wypływu? Od czego zależy prędkość wypływu cieczy? Wnioski: Długość poziomego rzutu strumienia wody zależy od prędkości początkowej wyrzucanej wody. Eksperyment pokazuje, że

	długość rzutu poziomego jest tym większa, im większa jest prędkość, z jaką wyrzucana jest woda. Obserwujemy różne trajektorie rzutów poziomych z różnymi prędkościami początkowymi i na różnych wysokościach, z których ciała były „wyrzucane” strumieniem wody. Jeśli obserwujemy długość poszczególnych rzutów poziomych w płaszczyźnie butelki, widzimy że najdłuższa długość należy do rzutu z dolnego otworu, a długość rzutu z górnego otworu jest mniejsza.
3. Podsumowanie, uwagi	Zastosowanie: prędkość wypływu cieczy, rzut poziomy ciał Uwagi: Prawo Torricellego wyrażone jest wzorem, który pozwala obliczać natężenia przepływu idealnej cieczy. Wzór można wyprowadzić z równania Bernoulliego (prawo zachowania energii płynącej cieczy), gdy założymy, że powierzchnia pojemnika jest znacznie większa niż otwór, przez który przepływa ciecz, jak w naszym eksperymencie. Ciśnienie atmosferyczne działające na wodę w zbiorniku również można uznać za stałe przy niewielkiej różnicy wysokości. Jeśli powierzchnia pojemnika jest znacznie większa niż otwór, spadek poziomym cieczy również można uznać za nieistotny. Prawo Torricellego można zastosować tylko wtedy, gdy można pominąć lepkość cieczy, co ma miejsce w przypadku wody przepływającej przez otwory w pojemnikach. Level: szkoła średnia (1-szy rok)

